

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Eesti noorte alkoholi tarvitamine

Mariliis Tael

22.11.2011

Miks noored alkoholi tarvitavad?

- peletab igavust ja stressi
- muudab julgemaks
- tõstab enekindlust
- vähendab enesekriitikat
- võimalus sobituda seltskonda
- tekitab lõõgastunud tunde
- see on lõbus
- ...
- sotsiaalne surve
- kättesaadavus
- reklaam
- osa eestlane olemisest
- ...
- õppimisvõime langus
- liiklusõnnetused
- enesetapud
- depressioon
- mäluprobleemid
- kaklemine
- vägistamine
- kaitsmata vahekorrad
- probleemid tervisega
- ...

Miks noored ei tohiks alkoholi tarvitada?

- Alkohol ei mõju noorele inimesele samamoodi kui täiskasvanule!

- Aju areneb kuni 21. eluaastani → väiksem alkoholitaluvus
- 47% inimestest, kes alustasid joomisega enne 14. aastaseks saamist, said hilisemas elus alkoholisõltlased
- Pärast 21. eluaastat alkoholi joomist alustanutest oli sõltlaseid vaid 9%

Uuringud

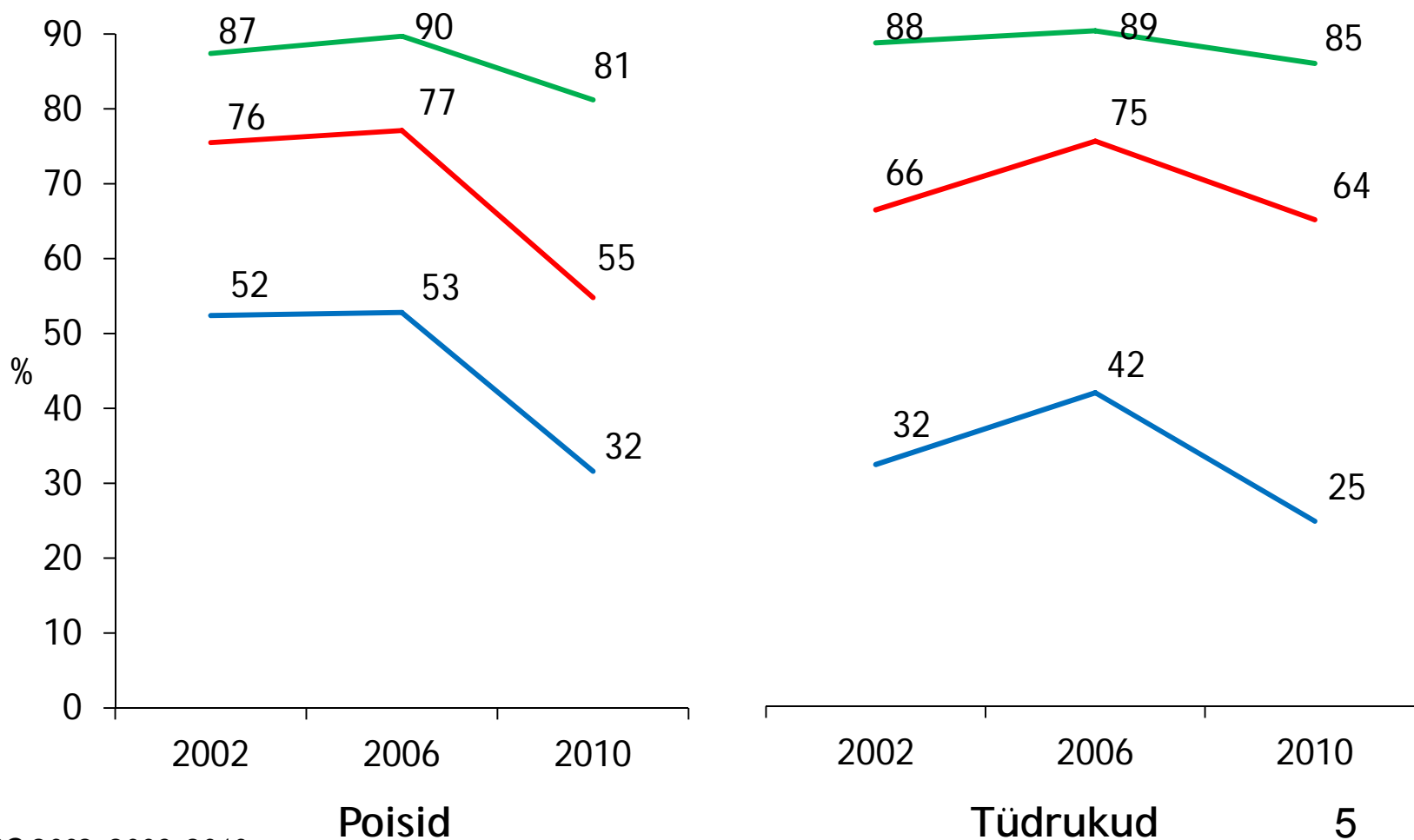

- HIV/AIDS temaatikaga seotud teadmised, hoiakud ja käitumine Eesti noorte hulgas (alates 2003. a. iga kahe aasta järel)
 - 10-18-aastased 4-12. klasside õpilased
 - 19-29-aastased Rahvastikuregistris registreeritud inimesed
- Euroopa kooliõpilaste alkoholi ja narkootikumide tarvitamise küsitlusuuring (The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs - ESPAD) (alates 1995. a. iga nelja aasta järel)
 - 15-16-aastased ehk 8., 9. ja 10. klasside õpilased
- **Kooliõpilaste tervisekäitumise uuring** (Health Behaviour in School-aged Children Study - HBSC) (alates 1993/1994. õ-a. iga nelja aasta järel)
 - 11-, 13- ja 15-aastased ehk 5., 7. ja 9. klasside õpilased
 - 2009/2010. õppeaastal 4224 õpilast

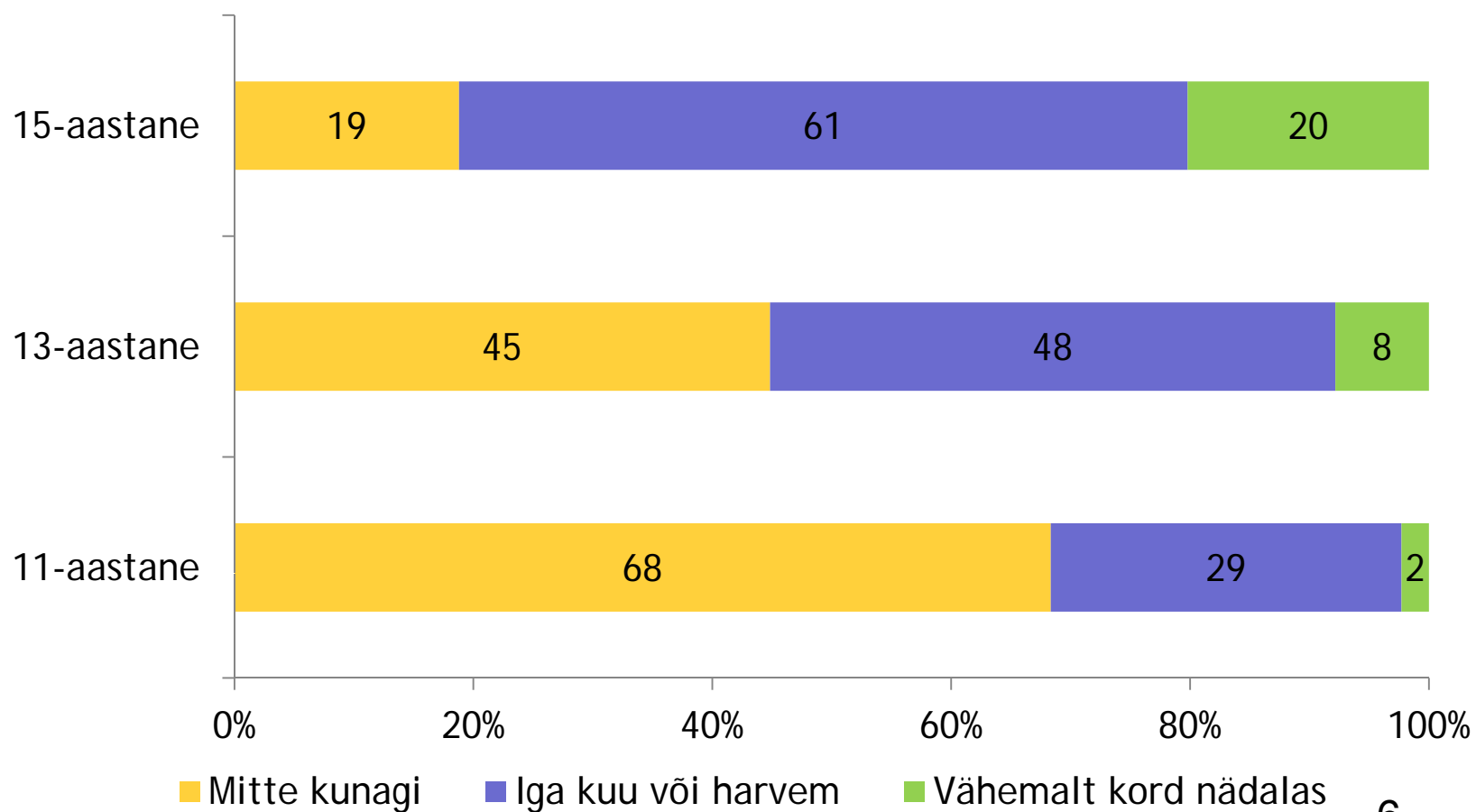

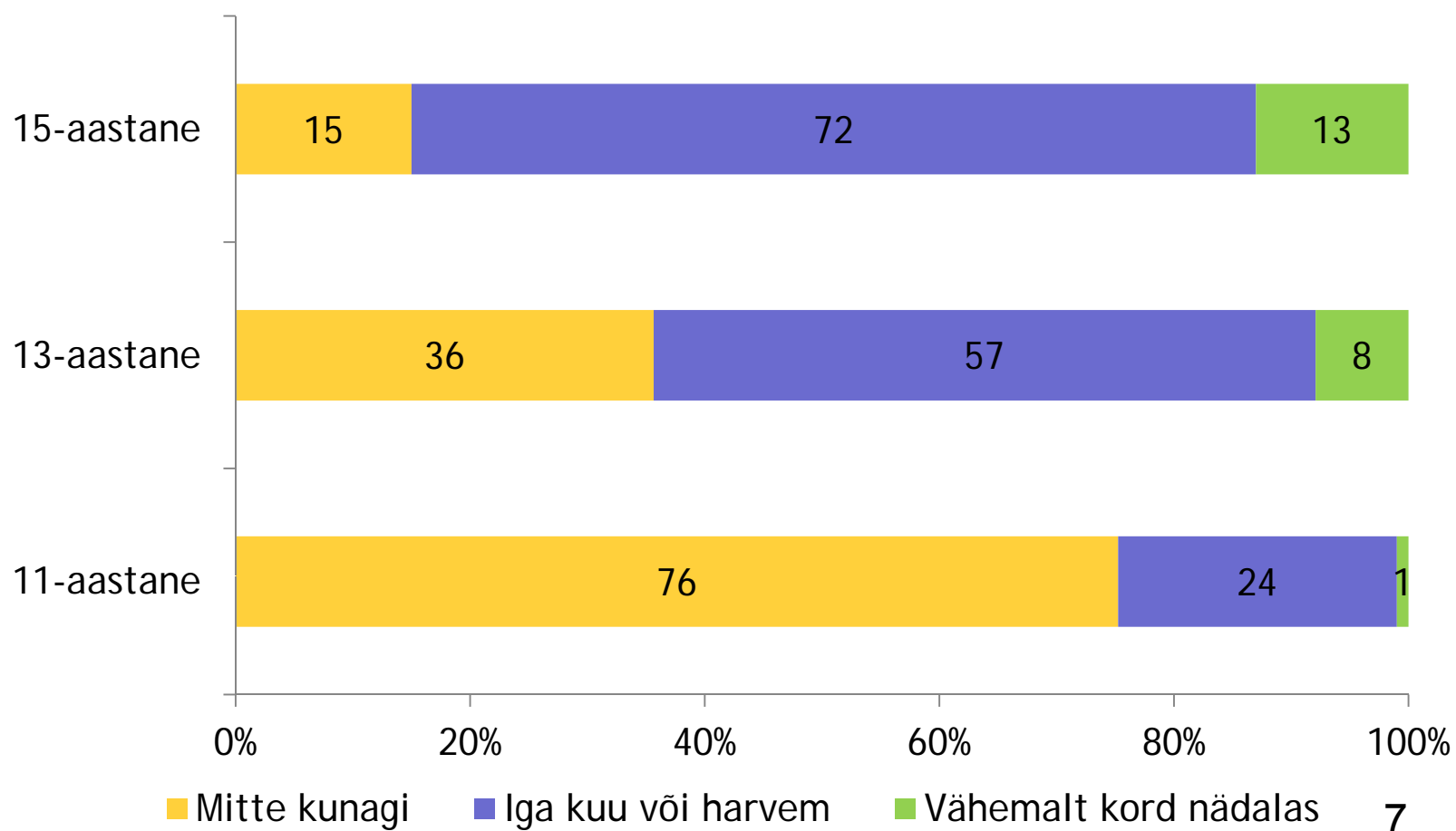
Alkoholi tarvitamine on tüdrukutega võrreldes rohkem vähenenud 11-, 13- ja 15-aastaste poiste hulgas

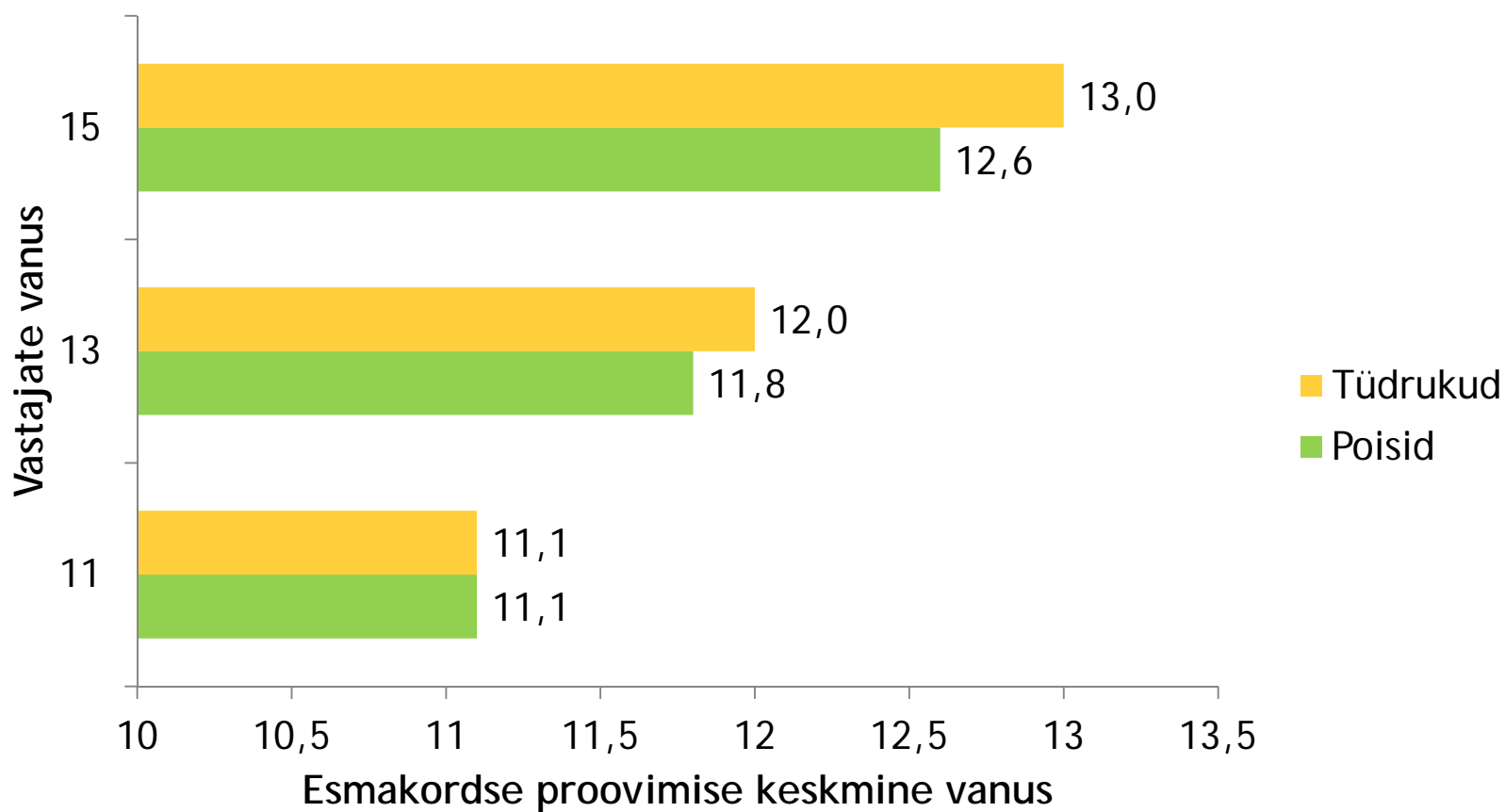
15-aastastest poistest tarvitab alkoholi iganädalaselt 20%

Ligi $\frac{3}{4}$ 15-aastastest tüdrukutest tarvitab alkoholi iga kuu või harvem

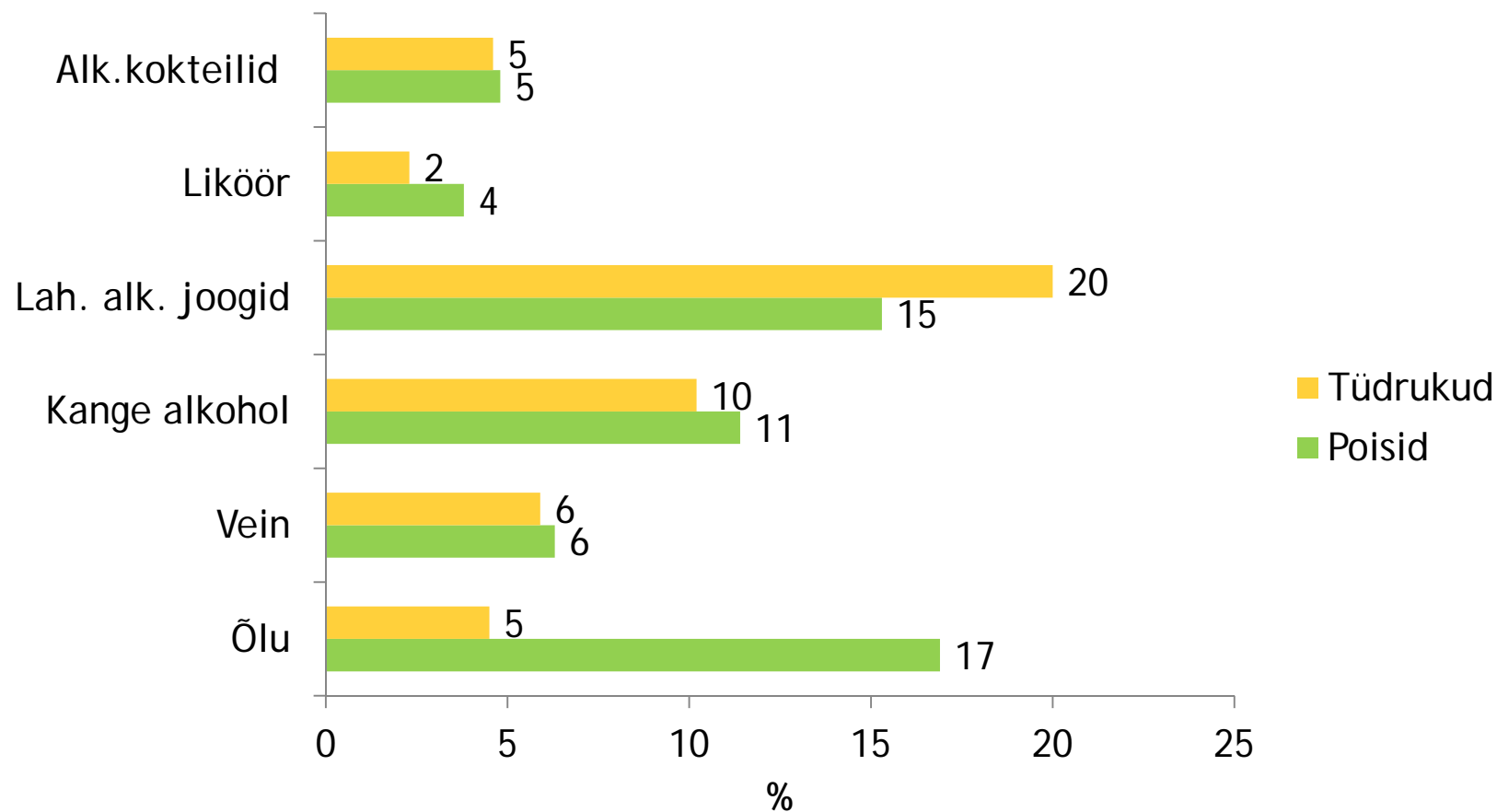

Poiste esmakordse alkoholi proovimise keskmine vanus on 12 aastat, tüdrukutel 12,3 aastat - suhteliselt ligilähedased

Vähemalt kord kuus tarvitab õlu 17% poistest ja lahjasid alkohoolseid jooke 20% tüdrukutest

Viimase aasta jooksul tarvitati alkoholi 15-aastaste hulgas peaaegu alati põhjusel, et:

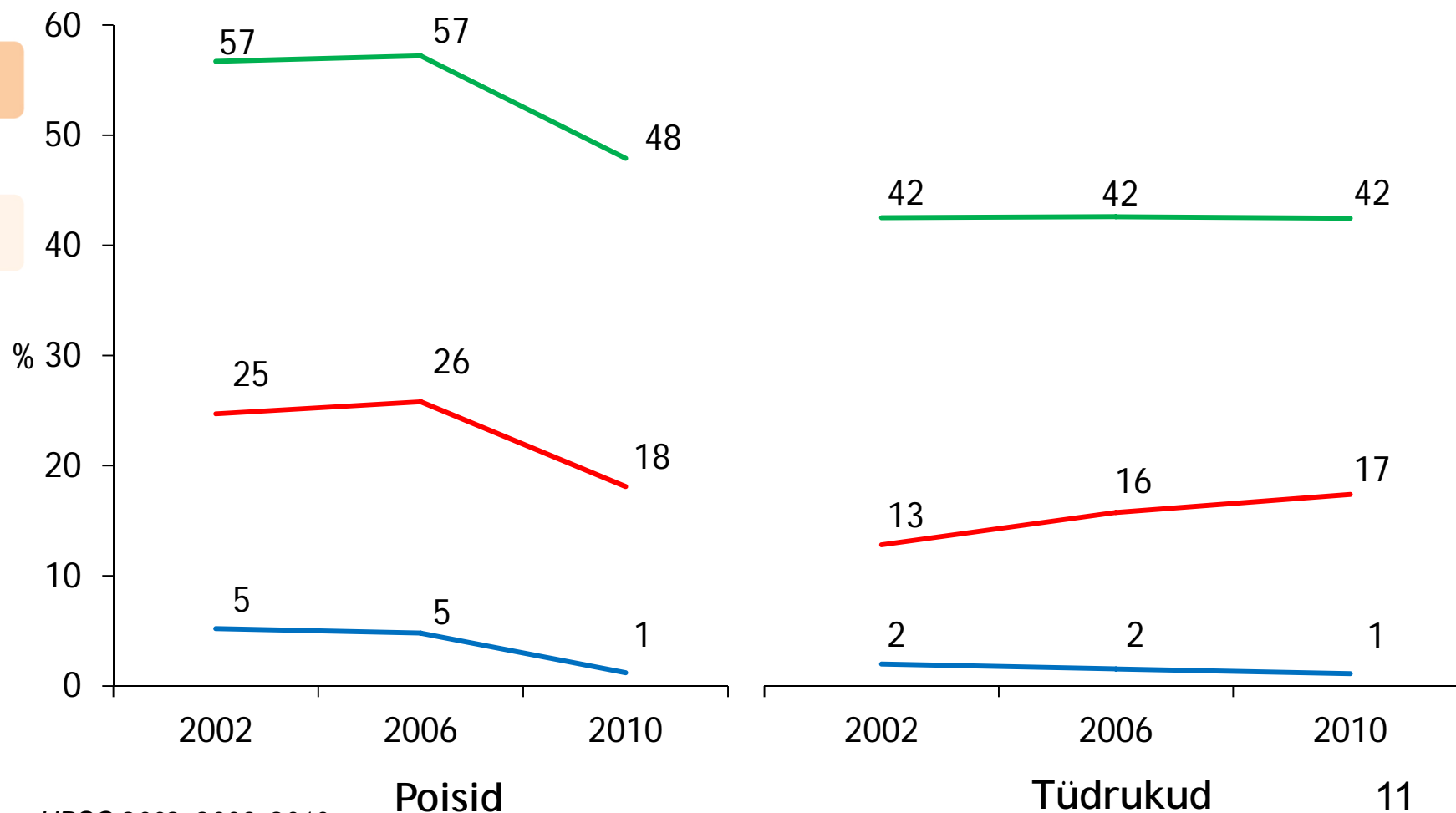

- alkohol aitab pidu nautida (32% P, 28% T);
- alkohol tõstab tuju halva meeleolu korral (27% P, 26% T);
- alkohol annab meeldiva tunde (33% P, 27% T)
- alkohol muudab peod ja tähistamised paremaks (34% P, 27% T);
- alkohol pakub lõbu (29% P, 27% T);
- alkohol on hea ajatäide koosviibimisel (25% P, 20% T).

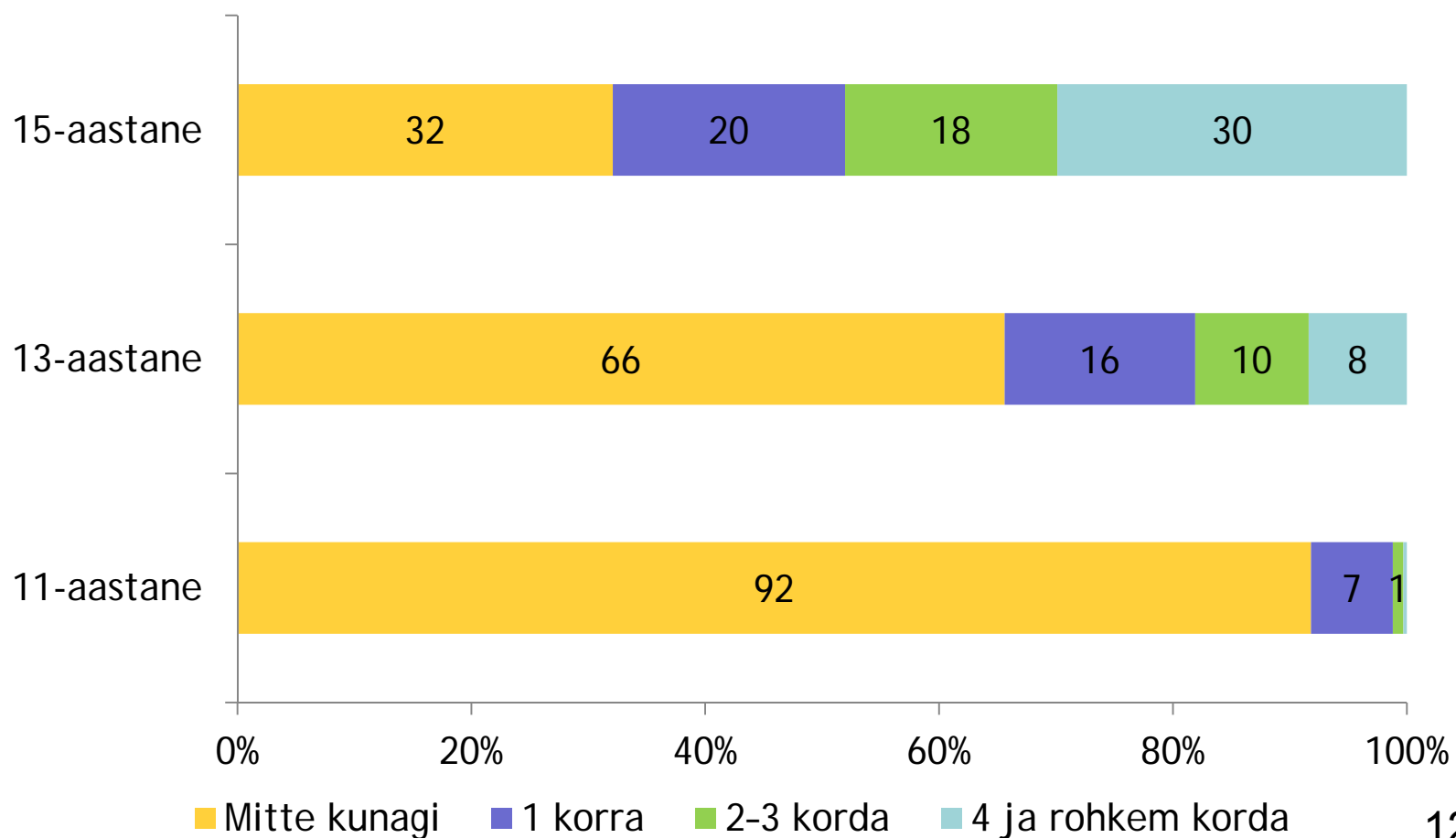

Vähemalt kaks korda purju joomine näitab langustendentsi 11-, 13- ja 15-aastastel poistel, tüdrukutel olukord stabiilne

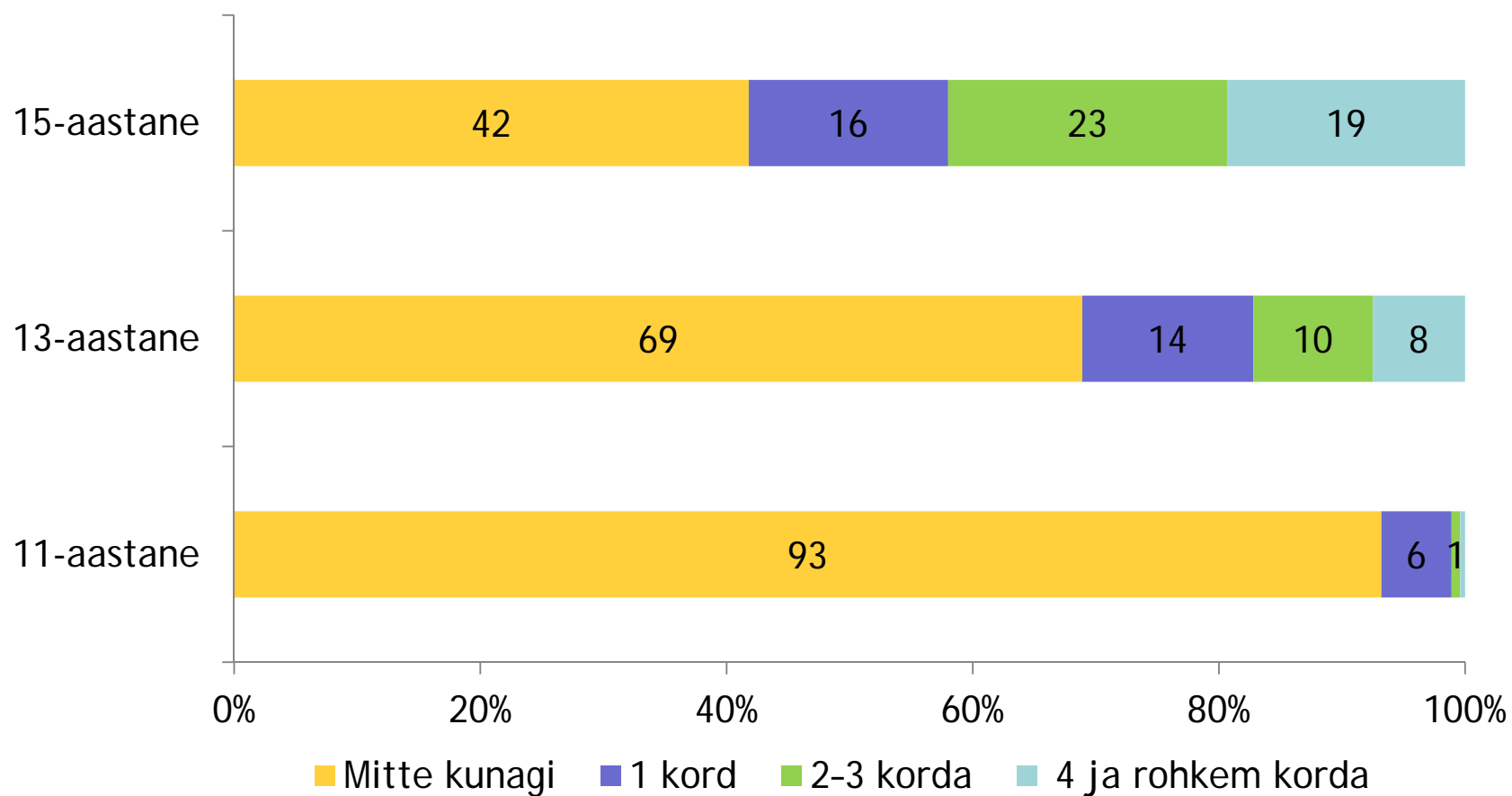

Allikas: HBSC 2002, 2006, 2010

15-aastastest poistest on 30% end vähemalt 4 korda purju joonud

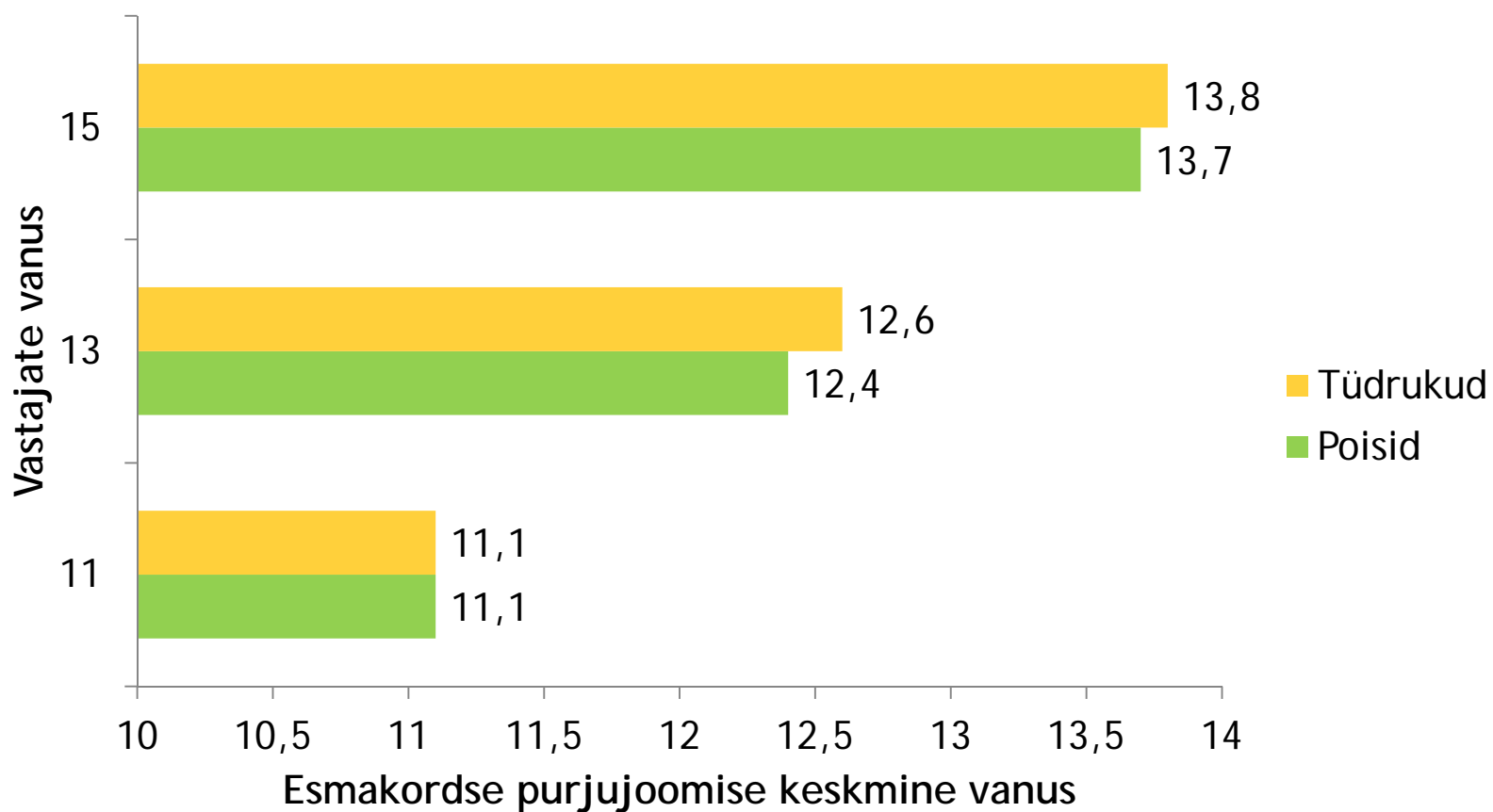

15-aastastest tüdrukutest on 19% end vähemalt 4 korda purju joonud

Poiste esmakordse purjujoomise keskmine vanus on 12,4 aastat, tüdrukutel 12,5 aastat - suhteliselt ligilähedased

Soodustavad faktorid

Alkoholi nädalatarvitamine:

- Vanus - 13 vs 15
- Rahvus - vene vs eesti
- Pere maj. olukord - hea vs halb (T)
- Peresuhted - hea vs keskmine, halb

Vähemalt 2 korda purju joonud:

- Vanus - 13 vs 15
- Rahvus - vene vs eesti
- Pere maj. olukord - hea vs keskmine, halb (T)
- Peresuhted - hea vs keskmine, halb
- Pere struktuur - 2 vanemat vs vanem ja kasuvanem (P); 2 vanemat vs vanem, vanem ja kasuvanem, muu

Kokkuvõte

- Alkoholi tarvitamine on tõsine probleem Eesti noorte hulgas
 - Noored alustavad varakult alkoholi tarvitamist
 - 15. eluaastaks on enamik noori alkoholi tarvitanud
 - Ligi pooled 15-aastased on end vähemalt 2 korda purju joonud
- Kuid mida siis teha?
 - Õppida teiste kogemustest
 - Suunata sekkumistegevusi nii vanematele kui õpilastele
 - Tõhustada/muuta olemasolevaid meetmeid (nt alkoholireklaami keelustamine, kättesaadavuse piiramine)
 - ...

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

www.tai.ee

www.terviseinfo.ee

www.alkoinfo.ee